

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 34P/123/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1621202368
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurnotová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2022:1621202368.4

Uznesenie

Okresný súd Malacky, sudkyňou JUDr. Janou Kurnotovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletú U. L., nar. XX.XX.XXXX, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, t. č. v náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov C. V., nar. XX.XX.XXXX a E. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. Z. XXX, dieťa rodičov: matky A. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. Z. XXX a otca Y. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. Z. XXX, t. č. Y. P.X, L., v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Záhorácka 2942/60A, Malacky na uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd ukladá maloletej U. L., nar. XX.XX.XXXX, výchovné opatrenie spočívajúce v pobyte v Reedukačnom centre Trstín, so sídlom Trstín č. 335, ktoré bude trvať po dobu 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, avšak najdlhšie do dosiahnutia plnoletosti maloletej.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 11.10.2021 sa navrhovateľ domáhal uloženia výchovného opatrenia maloletej spočívajúceho v pobyte v Reedukačnom centre Trstín, ktoré bude trvať po dobu 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia súdu.

2. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že maloletú evidujú dlhodobo. Odborná spolupráca s rodinou bola nadviazaná v roku 2012. V septembri 2013 prijal ÚPSVaR Malacky podnet zo strany pediatričky maloletých detí oznámenie, že ich matka zanedbáva zdravotnú starostlivosť o svoje maloleté deti. Následne ÚPSVaR Malacky v pravidelných intervaloch prijímal oznámenia zo strany Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Malackách týkajúce sa krádeží, ktorých sa mala dopúšťať nielen matka maloletých detí, ale aj maloleté deti. Zo správ Základnej školy vo Y. Z. a v H. Z. je zrejmé, že obe školy registrovali u maloletých veľký počet vymeškaných hodín a neopodstatnených absencií, ktoré boli v prípade maloletej U. a U., ale aj maloletých G. a Y., evidované ako neospravedlnené vyučovacie hodiny v rámci vyučovacieho a výchovnovzdelávacieho procesu. Otec maloletých detí bol od 05.02.2016 vo výkone trestu odňatia slobody v Ilave. Matka maloletých bola dňa 19.12.2016 zadržaná v Rakúsku. Vzhľadom ku skutočnosti, že starí rodičia z matkinej strany a ani starí rodičia z otcovej strany nedokázali zabezpečiť adekvátnu starostlivosť o maloleté deti a umožniť im tak zdravý fyzický psychický a sociálny vývin, bola v tom čase maloletá U. dňa 01.03.2017 na základe uznesenia Okresného súdu Malacky o neodkladnom opatrení č. k. 8P/46/2017-17 zo dňa 24.02.2017 dočasne zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Malacky (ďalej aj CDR Malacky). Rozsudkom Okresného súdu Malacky č.k. 8P/80/2017-92 zo dňa 21.06.2018 bola nad maloletou nariadená ústavná starostlivosť. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 13.07.2018. Maloletá bola umiestnená v rámci samostatne usporiadanej skupiny v CDR Malacky. Adaptačný proces maloletej v rámci CDR Malacky bol bezproblémový a v rámci uvedenej skupiny dokázala primerane fungovať. Na základe vyšetrení v rámci CŠPP v Bratislave bola vzhľadom k diagnostikovanej ľahkej duševnej zaostalosti od 18.05.2017 prijatá do Spojenej školy v Malackách. Zmenu školy vnímala veľmi negatívne, adaptačný proces prebiehal len

veľmi pomaly. Poruchy správania a výchovné problémy u maloletej sa začali prejavovať bezprostredne po nástupe do školy v novom školskom roku 2017/2018. U maloletej bolo identifikované záškoláctvo, mala útekové tendencie z prostredia školy z výchovno-vzdelávacieho procesu, i z prostredia CDR Malacky, ako aj túlanie sa krátkodobého i dlhodobjšieho charakteru, pričom iniciátorom útekov bola práve maloletá. Opatrenia realizované zo strany CDR Malacky mali za dôsledok pozitívnu zmenu výlučne krátkodobého charakteru. Postupne sa k uvedeným prejavom porúch správania u maloletej pridalo i vulgárne a drzé správanie, ovplyvňovanie ostatných detí a rovesníkov negatívnym spôsobom, užívanie omamných a návykových látok, vedomé a úmyselné porušovanie pravidiel zariadenia, krádeže a klamstvá. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam zvažovali kompetentní pracovníci CDR Malacky pobyt v diagnostickom centre. Maloletá bola počas celého obdobia pobytu v CDR Malacky v starostlivosti psychológa, a to či už skupinovú, alebo individuálnu formou terapie. Pravidelne sa zúčastňovala preventívnych skupinových aktivít zameraných na prevenciu krádeží, útekov z domu, záškoláctva, sexuálneho zneužívania a protidrogovú prevenciu s odborným tímom CDR Malacky a Mestskou políciou Malacky. Cieľom individuálnej psychologickkej práce bolo okrem jej aktuálneho prežívania a podpory smerovať k náhľadu na problémové prejavy správania, k objasňovaniu a pochopeniu príčin tejto formy správania a k učeniu sa zvládacích mechanizmov. Ďalším cieľom odbornej spolupráce s maloletou bolo vysvetlenie a pochopenie základných pravidiel a noriem, a smerovanie dieťaťa ku kritickému hodnoteniu porušovania pravidiel vo všeobecnosti, ako aj na jej konkrétnom príklade. Jedným z čiastkových cieľov bolo vysvetľovanie logických dôsledkov správania sa v konkrétnych prípadoch. Maloletá navonok prejavuje porozumenie nevhodnosti správania sa vo forme krádeže, bitky a pod., ale chýba jej hlbšie porozumenie situácii na základe nedostatočne vyvinutej schopnosti empatie a nezrelosti morálneho vedomia v dôsledku priamej výchovy v biologickej rodine a osvojeniu si nevhodného hodnotového systému a nežiaducich modelov správania. Príčinou nezrelosti je teda okrem ľahkej duševnej zaostalosti aj vplyv negatívnych príkladov v rodine. Výchovné prostredie v biologickej rodine je bez pravidiel a dôsledkov, založené na voľnosti bez hraníc. Maloletá je schopná po dohovore a pod kontrolou dospeléj osoby korigovať svoje správanie a eliminovať negatívne prejavy vo svojom správaní a konaní. V opačnom prípade je často sama iniciátorkou porušovania pravidiel a následnej priestupkovej a trestnej činnosti. Podľa aktuálnych prejavov maloletá nejaví známky patologického kradnutia. Otec maloletej bol dňa 05.02.2020 prepustený z ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Následne otec začal prejavovať záujem o maloletú a jej dve sestry, keď boli spoločne umiestnené v CDR Malacky. Po zverení do starostlivosti starých rodičov na základe neodkladného opatrenia sa maloletá od otca odcudzila a voči otcovi mala veľa výhrad a vyjadrila sa, že do starostlivosti otca nechce byť zverená. Matka maloletej je aktuálne v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Nitre - Chrenovej. Aktuálne je maloletá na základe rozhodnutia Okresného súdu Malacky č. k. 9P/74/2020-135, zo dňa 9.6.2021, vykonateľného dňa 8.7.2021 a právoplatného dňa 24.7.2021, zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Pred zverení maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom bolo na maloletú vznesené obvinenie Obvodným oddelením PZ Malacky pre úmyselný prečin krádež podľa § 212 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Z toho dôvodu bolo pri zverení maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti uložené maloletej výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu realizovanému v CDR Malacky, za účelom posilňovania a rozvoja sociálnych kompetencií, ktoré umožnia dieťaťu primerane reagovať a vyrovnávať sa s rôznymi životnými situáciami a to v rozsahu 80 hodín. Avšak rodina aj túto povinnosť ignorovala a maloletá od právoplatnosti rozhodnutia o zverení nekontaktovala CDR.

3. Podaním doručeným súdu dňa 12.10.2021 navrhovateľ doplnil, že požiadali Okresný úrad Malacky o výpis z priestupkov, ktoré maloletá vykonala. Vzhľadom na to, že maloletá opakovane vykonávala krádeže, a to už od 11 rokov, avšak v poslednom období sa intenzita aj množstvo zvyšujú, je navrhovateľ toho názoru, že je nevyhnutné maloletú čo možno v najkratšom čase umiestniť do zariadenia, ktoré je zamerané na odstraňovanie negatívneho správania u maloletých/mladistvých detí. Uviedol prehľad krádeží, ktoré maloletá v poslednom období vykonala: dňa 28.7.2020 odcudzila maloletá tovar v celkovej hodnote 26,07 Eur, za čo bola OO PZ Šaštín-Stráže vystavená bloková pokuta vo výške 30 Eur, dňa 6.10.2020 bolo na mladistvú vznesené obvinenie pre úmyselný prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, kedy maloletá spoločne so svojou plnoletou sestrou dňa 19.7.2020 spôsobili škodu vo výške 387,97 Eur, dňa 15.12.2020 odcudzila maloletá tovar v celkovej hodnote 156,71 Eur, za čo bola OO PZ Šaštín-Stráže vystavená bloková pokuta vo výške 30 Eur, dňa 30.09.2021 sa konal výsluch maloletej/mladistvej, kde maloletá odmietla vypovedať a maloletej bolo oznámené uznesenie o vznesení obvinenia za krádež podľa § 212 ods. 2 písm. g) Trestného zákona. Vzhľadom na opakované vznesené obvinenia a opakované krádeže riešené blokovanou pokutou voči maloletej má navrhovateľ za

to, že je nevyhnutné pre maloletú zabezpečiť prostredie, v ktorom by nemohla vykonávať protiprávne konanie. Opatrenia, ktoré vykonával OSPODaSK neboli dostatočne účinné, pretože maloletá sa zdržiava v patologickom prostredí. Navrhovateľ má za to, že je nevyhnutné, aby bola z tohto prostredia vyňatá, nakoľko ju negatívne ovplyvňuje (poslednú krádež maloletá vykonala, keď bola v obchode so starými rodičmi), preto je potrebné pre maloletú zabezpečiť premenu hodnotovej orientácie a odstrániť negatívne formy správania. Maloletá aj starí rodičia boli niekoľkokrát upozorňovaní a upovedomovaní o tom, aké následky bude mať páchanie trestnej činnosti pre maloletú, avšak aj napriek uvedenému prišlo k opakovanej trestnej činnosti a preto navrhol maloletú umiestniť do Reedukačného centra Trstín, kde by sa maloletej nariadilo výchovné opatrenie, ktorých cieľom je práve odstraňovanie negatívnych prejavov správania u maloletých detí. K návrhu pripojil rozsudok Okresného súdu Malacky z 09.06.2021 č. k. 9P/74/2020-135 a rodný list maloletej.

4. Matka a starí rodičia maloletej sa k návrhu napriek výzve nevyjadrili. Návrh s prílohami a výzvou na vyjadrenie bol matke doručený dňa 23.02.2022 a starým rodičom dňa 15.02.2022

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie. Matka a starí rodičia maloletej sa na pojednávanie vo veci nedostavili napriek tomu, že boli riadne predvolaní, pričom svoju neúčast' neospravedlnili. Preto súd v zmysle ustanovenia § 180 Civilného sporového poriadku s poukazom na ustanovenie § 31 Civilného mimosporového poriadku konal a rozhodol v ich neprítomnosti.

6. Súd sa oboznámil s návrhom, obsahom spisovej dokumentácie Okresného súdu Malacky sp. zn. 9P/74/2020 a vykonal dokazovanie výsluchom prítomných účastníkov a listinnými dôkazmi založenými v spise, a to: rodným listom maloletej, oznámením Centra pre deti rodiny Malacky zo dňa 06.12.2021, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky o maloletej zo dňa 19.01.2022, uznesením Obvodného oddelenia policajného zboru Šaštíň Stráže Okresného riaditeľstva policajného zboru v Senici ČVS: ORP-507/SS-SE-2021 zo dňa 06.12.2021, výzvou Okresného súdu Malacky zo dňa 25.01.2022, obžalobou Okresnej prokuratúry Malacky č. 2Pv 75/21/1106-16 zo dňa 15.10.2021, obžalobou Okresnej prokuratúry Malacky č. 2Pv 318/20/1106-12 zo dňa 20.04.2021, uznesením Okresného súdu Malacky č.k. 1T/79/2021 zo dňa 22.12.2021, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky o maloletej zo dňa 19.04.2022, správou Spojenej školy Malacky o hodnotení maloletej zo dňa 10.03.2022, z čoho zistil nasledovný skutkový a právny stav.

7. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 9P/74/2020 súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Malacky č.k. 9P/74/2020-135 zo dňa 09.06.2021, vykonateľným dňa 08.07.2021 a právoplatným dňa 24.07.2021, bola maloletá zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov C. V., nar. XX.XX.XXXX a E. V., nar. XX.XX.XXXX. Obaja rodičia boli zaviazaní na plnenie si vyživovacej povinnosti vo výške 30% zo sumy životného minima pre nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona. Zároveň v predmetnom rozhodnutí uložil súd maloletej výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu realizovanému v Centre pre deti a rodiny Malacky za účelom posilňovania a rozvoja sociálnych kompetencií, ktoré umožnia dieťaťu primerane reagovať a vyrovnávať sa s rôznymi životnými situáciami, a to v rozsahu 80 hodín.

8. Zo správy Centra pre deti a rodiny Malacky zo dňa 06.12.2021 vyplýva, že výchovné opatrenie uložené rozhodnutím sp. zn. 9P/74/2020-135 zo dňa 9.6.2021 nebolo realizované, nakoľko maloletá ani starí rodičia maloletej centrum nekontaktovali. Opakovane boli ku kontaktovaniu centra vyzývaní Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Malacky, avšak o spoluprácu nejavili žiadny záujem.

9. Rovnako Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Malacky vo svojej správe zo dňa 19.01.2022 uviedol, že maloletá nerešpektovala výchovné opatrenie uložené súdnym rozhodnutím sp. zn. 9P/74/2020-135 zo dňa 9.6.2021 a to aj napriek tomu, že bola maloletá aj starí rodičia niekoľkokrát upozorňovaní, že danú povinnosť si musí maloletá plniť.

10. Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Malacky zo dňa 28.01.2022 vyplýva, že dňa 19.01.2022 matka maloletej pri pohovore na ÚPSVaR Malacky uviedla, že súhlasí s tým, aby maloletá bola v rámci jej ochrany umiestnená do zariadenia, ktoré je na to určené a ktoré zabezpečí reedukáciu maloletej. Matka sa obáva, že jej dcéra bude aj naďalej porušovať zákon a obáva sa toho, aby jej trestné konanie negradovalo, následkom čoho by maloletá mohla byť nepodmienečne odsúdená a musela nastúpiť na výkon trestu.

11. Ďalej súd z listinných dôkazov založených v spise zistil, že dňa 20.04.2021 bola tunajšiemu súdu na maloletú podaná obžaloba pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, formu spolupáchateľstva, pretože dňa 19.07.2020 v predajni DM Drogerie markt v Obchodnom centre Malavia na Pezinskej ulici č. 11A v Malackách odcudzila tovar z regálov na predajnej ploche, čím spôsobila škodu vo výške 387,97 Eur. Dňa 15.10.2021 bola tunajšiemu súdu na maloletú podaná obžaloba pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g) Trestného zákona, pretože dňa 24.02.2021 vykonala krádež tovaru z predajnej plochy obchodného domu TESCO v Malackách, čím spôsobila škodu krádežou vo výške 31,17 Eur a konala tak napriek tomu, že bola dňa 15.12.2020 postihnutá blokovou pokutou vo výške 30 Eur uloženou Obvodným oddelením PZ Šaštín Stráže za krádež tovaru v obchodnom dome TESCO Kúty. Na podklade oboch obžalôb sa vedenie na tunajšom súdu spoločné konanie pod sp. zn. 1T/28/2021. Podľa uznesenia ORPZ v Senici zo dňa 06.12.2021 bolo začaté trestné stíhanie maloletej za prečin krádeže z dôvodu, že maloletá dňa 31.07.2021 v predajni TECCO Kúty odcudzila tovar tak, že tento naukladala do košíka a vyšla sa pokladničným pultom a predajňu bez zaplatenia opustila, čím spôsobila škodu vo výške 167,66 Eur. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že maloletá sa ku skutku doznala s tým, že do predajne išla rozhodnutá ukradnúť nejaký tovar, keďže to robila už v minulosti.

12. Podľa správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Malacky zo dňa 19.04.2022 sa úradu nepodarilo zrealizovať pohovor s maloletou. V domácnosti starých rodičov na adrese H. Z. č. XXX vykonal UPSVaR Malacky viacero šetrení v ranných aj poobedných hodinách, nikto však pracovníkom úradu neotváral. Obom starým rodičom bolo zaslané predvolanie, aby sa dostavili na UPSVaR Malacky, avšak nikto sa nedostavil. Dňa 04.04.2022 sa podarilo UPSVaR Malacky zastihnúť v domácnosti starých rodičov aj s maloletou, avšak stará matka uviedla, že sú chorí a nevedia uviesť či nejde o ochorenie COVID-19, preto pracovníci úradu do domácnosti nevstúpili. S maloletou U. aj so starou matkou sa rozprávali pracovníci úradu pred ich rodinným domom. Stará matka uviedla, že v ich domácnosti nie sú žiadne zmeny, nič neprerábali, v domácnosti sa zdržiavajú starí rodičia, maloleté deti U. a X. L.. Maloletá uviedla, že dňa 06.04.2022 sa dostaví na UPSVaR Malacky, aby bol s ňou vykonaný pohovor na účely súdneho konania. Stará matka aj maloletá spoločne uviedli, že nevedeli o tom, že bolo pojednávanie na Okresnom súde Malacky, že boli chorí a zrejme zabudli na súdne pojednávanie. Maloletá uviedla, že školu nenavštevuje, nakoľko ukončila povinnú školskú dochádzku a do školy už chodiť nechce. Stará matka bola upozornená, že dňa 28.04.2022 o 11:00 hod. bude súdne pojednávanie na Okresnom súde Malacky. Dňa 06.04.2022 sa maloletá na UPSVaR Malacky nedostavila, zaslala email, že má črevnú chrípku. Následne bol s maloletou dohodnutý termín pohovoru na 11.04.2022 o 9:00 hod., na ktorý sa maloletá taktiež nedostavila, nedostavila sa ani ďalší dohodnutý termín pohovoru na deň 13.04.2022, následne nekomunikovala ani formou emailu. Pracovníci úradu sa snažili kontaktovať starých rodičov aj telefonicky, avšak telefónne čísla, ktoré starí rodičia uviedli, nie sú aktívne. ÚPSVaR sa záverom vyjadril, že vzhľadom na neprejavovaný záujem o riešenie vzniknutých problémov zo strany starých rodičov i maloletej, umiestnenie v reedukačnom centre je v najlepšom záujme maloletej, keďže maloletú je nevyhnuté okamžite ochrániť od dysfunkčných vplyvov identifikovaných v rodine.

13. Podľa správy o hodnotení žiaka Spojenej školy v Malackách zo dňa 10.03.2022, do 01.11.2021 mala maloletá 90 neospravedlnených hodín a od 01.11.2021 sa nezúčastňuje vyučovania, maloletá je na svoj vek pomerne vyspelá, správa sa k spolužiakom kamarátsky, rada im pomôže s úlohami, má k nim obranný prístup. Voči učiteľom je slušná, milá, ochotná, plní všetky zadané úlohy. Celkový prospech maloletej je dobrý, ovláda dané učivo, v druhom polroku nebola zatiaľ klasifikovaná z dôvodu neprítomnosti v škole. Vyučovanie dištančnou formou maloletá neabsolvovala, nepreberala si pracovné listy ani domáce úlohy. Spolupráca so starou matkou a rodičmi maloletej nie je žiadna. Nereagovali na telefón, SMS správy, WhatsApp, email, nezúčastňovali sa rodičovských združení ani nejavili akýkoľvek záujem o maloletú.

14. Otec maloletej na pojednávaní uviedol, že s uložením výchovného opatrenia súhlasí. Rovnako súhlasil s tým, aby bola maloletá umiestnená po dobu 6 mesiacov v Reedukačnom zariadení. Ďalej vypovedal, že bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody dňa 07.03.2022. S maloletou sa stretol 09.03.2022 s tým, že sa bavili aj o tomto výchovnom opatrení. Maloletá sa k tomu príliš nevyjadrila. Otec maloletej hovoril, aby išla bývať k nemu, maloletá sa zatiaľ k tomu nevyjadrila. Aktuálne otec býva v Bratislave.

15. Navrhovateľ a kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že na podanom návrhu trvá. Pokúsil sa dňa 09.03.2022 vykonať pohovor s maloletou, avšak v domácnosti u starých rodičov bolo zamknuté, i keď videl, že vnútri sú nejaké osoby, keďže sa tam svietilo a neskôr zhaslo. Nechal u starých rodičov lístok s odkazom, aby sa spolu s U. dostavili na pojednávanie. Dôvodom podania návrhu je skutočnosť, že maloletá sa opakovane dopúšťala krádeží. Bolo jej uložené výchovné opatrenie s tým, že má navštevovať CDR, ktoré však neprebehlo, keďže maloletá ani starí rodičia CDR ani na výzvu nekontaktovali. Maloletá sa dopustila krádeže aj po jej zverení do náhradnej osobnej starostlivosti dňa 31.07.2021 v Tesco v Kútoch. Maloletá bola ešte aj počas umiestnenia v CDR upozornená na to, že ak bude v takomto správaní pokračovať, môže byť umiestnená v Reedukačnom centre. Podľa kolízneho opatrovníka starí rodičia výchovu maloletej nezvládajú. Obaja rodičia maloletej súhlasili s umiestnením maloletej do Reedukačného centra. Kolízny opatrovník sa snažil realizovať pohovor s maloletou. Tá však všetky termíny odignorovala, neozvala sa. Starí rodičia nezdvíhali telefón. Konalo sa aj trestné pojednávanie vo veci, kde je maloletá obžalovaná. Na toto sa maloletá nedostavila a to bez ospravedlnenia. Maloletá školu nenavštevuje. Aj vzhľadom na prístup starých rodičov, ktorí tiež nerešpektujú predvolanie na súd, je maloletá vedená k ľahostajnosti a je obava, že sa bude trestná činnosť maloletej opakovať, preto je potrebné umiestnenie maloletej do reedukačného zariadenia. Maloletá, ako aj starí rodičia vôbec nerešpektovali rozhodnutie čo sa týka predtým uloženého výchovného opatrenia. Maloletá vie o možnosti uloženia výchovného opatrenia uložením pobytu v reedukačnom zariadení a vie o vedení predmetného konania. Maloletá aj pri poučení o tom, že jej môžu byť uložené takéto výchovné opatrenie v minulosti sľubovala nápravu, následne sa však vždy vrátila k problematickému správaniu, vykonala ďalšiu krádež. I keď maloletá školu nenavštevuje, zamestnaná podľa informácií ÚPSVaR nie je.

16. Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“) nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

17. Podľa § 37 ods. 2 zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

18. Podľa § 37 ods. 3 zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

- a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,
- b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,
- c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

19. Podľa § 37 ods. 5 zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženie nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

20. Podľa § 37 ods. 7 zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

21. Podľa § 37 ods. 8 zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

22. Výchova maloletého dieťaťa predstavuje veľmi dôležitú súčasť rodičovských práv a povinností upravených v Zákone o rodine. Rozhodujúcu úlohu vo výchove maloletého dieťaťa majú jeho rodičia. Výchova dieťaťa nie je len ich právom, ale aj povinnosťou. Právo rodiča vychovávať svoje dieťa a starať sa oň, zaručuje Ústava SR v čl. 41, ktorá zároveň zaručuje právo dieťaťa na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Uvedené práva sú zakotvené aj v Dohovore o právach dieťaťa v čl. 18, v zmysle ktorého vynaložia zmluvné štáty všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa, pričom základným zmyslom ich starostlivosti musí byť záujem dieťaťa. Výchova dieťaťa je zabezpečovaná predovšetkým v prostredí rodiny. Práve rodinné prostredie, v ktorom dieťa vyrastá, významne ovplyvňuje jeho ďalší vývoj. Ak rodina neplní svoje funkcie, vyžaduje pomoc zo strany spoločnosti. Aj právne normy tak pripúšťajú istú mieru intervencie štátu do rodinných pomerov, a to s ohľadom na zásadu najlepšieho záujmu dieťaťa. O zaistenie najlepšieho záujmu dieťaťa musia v prvom rade usilovať jeho rodičia (prípadne iné osoby zabezpečujúce starostlivosť o maloleté dieťa), i keď v nevyhnutných prípadoch je potrebné do týchto súkromných vzťahov zasiahnuť zo strany štátu. Medzi prostriedky ochrany riadnej výchovy maloletého dieťaťa v zmysle Zákona o rodine patria aj výchovné opatrenia, ktoré sú upravené v ust. § 37 Zákona o rodine.

23. Výchovné opatrenie je prostriedkom, ktorý má viesť k náprave závadného stavu správania sa detí, ako aj porušovania povinností vyplývajúcich z rodičovských, či iných práv a povinností voči maloletému dieťaťu. Systém výchovných opatrení je podľa § 37 Zákona o rodine vybudovaný systematicky od miernejších zásahov k vážnejším zásahom. Každé výchovné opatrenie je zásahom do práv a povinností rodičov a osobného života maloletých detí, a preto súd musí pristupovať k nemu vždy osobitne za konkrétnym účelom, pre ktoré je nariadené. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých musí súd vždy prihliadať na ochranu záujmov maloletého dieťaťa a aktívne pristupovať k riešeniu vzniknutých problémov tak, aby ochrana záujmov dieťaťa bola dostatočne zabezpečená.

24. Výchovu maloletej v súčasnosti zabezpečujú starí rodičia maloletej. U maloletej sú už dlhodobo prítomné výchovné problémy, maloletá nenavštevuje školu, skončila síce povinnú školskú dochádzku, štúdium na strednej škole však neukončila a súd nemá vedomosť o tom, že by sa maloletá zamestnala. Maloletá sa opakovane dopúšťa krádeží, je voči nej vedené trestné stíhanie pre prečin krádeže a podaná obžaloba. Výchovné opatrenie uložené rozhodnutím súdu sp.zn. 9P/74/2020-135 zo dňa 09.06.2021 maloletá ani jej starí rodičia nerešpektovali, poradenstvu v centre sa maloletá nepodrobila, na výzvy dostaviť sa na poradenstvo nereagovali. Maloletá namiesto absolvovania nariadeného výchovného opatrenia, ktoré malo smerovať k tomu, aby maloletá svoje správanie korigovala, naďalej pokračovala v protiprávnej činnosti (uznesenie Obvodného oddelenia policajného zboru Šaštín Stráže, Okresného riaditeľstva policajného zboru v Senici ČVS: ORP-507/SS-SE-2021 zo dňa 06.12.2021). Maloletá ani jej starí rodičia sa napriek predvolaniam nedostavujú ani na súdne pojednávania, ani v predmetnej veci, rovnako ani v trestnej veci, taktiež neboli súčinní pri vykonaní pohovoru s maloletou, ktorý sa pokúšali pracovníčky ÚPSVaR vykonať. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že maloletá ani jej starí rodičia nemajú záujem o spoluprácu s úradmi a súdom na procese, ktorý povedie k náprave správania maloletej, ignorujú všetky upozornenia zo strany úradov, ktoré im naznačujú, akým smerom sa môže uberať život maloletej, ak nepríde k náprave jej správania. Aj Spojená škola v Malackách, ktorú by mala maloletá navštevovať potvrdila, že maloletá školu nenavštevuje, spolupráca so starými rodičmi nie je žiadna, nereagujú na telefonáty ani na emaily, pričom zo správy je zrejmé, že maloletá má predpoklady na to, aby v štúdiu pokračovala. Výchovné prostredie v rodine maloletej, je bez pravidiel a následkov, založené na voľnosti bez hraníc. V rodine maloletej boli identifikované disfunkčné vplyvy na maloletú. Nemožno tak

očakávať, že bez obmedzení, ktorým bude maloletá podrobená vo výchovnom zriadení, by sa maloletá pri ponechaní v domácom prostredí riadne správala. Súd je toho názoru, že uložené výchovné opatrenie pomôže v náprave správania maloletej. Maloletú je potrebné vytrhnúť z patologického prostredia, v ktorom sa nachádza, keďže toto prostredie ju negatívne ovplyvňuje. Uvedené potvrdzuje aj skutočnosť, že maloletá sa dopustila krádeže tovaru aj vtedy, keď bola v predajni so starými rodičmi. Pobyt v reedukačnom centre má za cieľ odstrániť u maloletej negatívne prejavy v správaní. Ak by bola maloletá ponechaná v prostredí so starými rodičmi je vysoko pravdepodobné, že bude pokračovať v páchaní priestupkovej a trestnej činnosti, a preto je nevyhnutné, aby riadna výchova maloletej bola zabezpečená zo strany štátu. V tomto prípade je úlohou súdu zabezpečiť maloletej pobyt v prostredí, ktoré bude priaznivo vplývať na jej nápravu, čím maloletá dostane možnosť napraviť svoj hodnotový systém ešte pred dosiahnutím plnoletosti. Nariadené výchovné opatrenie je plne v záujme maloletej, pretože bude umiestnená do režimového zariadenia s pravidelným dohľadom, v ktorom jej bude poskytovaná odborná pomoc.

25. Napriek tomu, že je maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, rodičia maloletej majú zachované ich rodičovské práva a povinnosti. Otec maloletej na pojednávaní vypovedal, že súhlasí s tým, aby bola maloletá umiestnená do reedukačného zariadenia. Rovnako aj matka maloletej na pohovore na UPSVaR Malacky vyjadrila obavu o maloletú a súhlasila s jej umiestnením do reedukačného centra.

26. Súd je toho názoru, že pobyt v reedukačnom zariadení je v súčasnej dobe jediným riešením, ktorým môže byť zabezpečená účinná náprava správania maloletej. Maloletej bude v centre zabezpečený proces potrebný na predchádzanie nežiaducim modelom správania. Aj navrhovateľ v návrhu uviedol, že pod správnym vedením je maloletá schopná korigovať svoje správanie a predchádzať negatívnym prejavom (porušovanie pravidiel, priestupková a trestná činnosť). Miernejšie opatrenia, ktoré súd maloletej uložil, neboli zo strany maloletej rešpektované a nevedli k náprave maloletej. Súd sa vzhľadom na vyššie uvedené stotožnil s návrhom a rozhodol, že pobyt maloletej v reedukačnom centre bude trvať šesť mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, maximálne však do nadobudnutia plnoletosti maloletej. Následne bude už najmä na maloletej, aké vzorce správania preberie, či sa vráti k nevhodnému správaniu, aké bolo u nej prítomné pred nástupom do reedukačného centra alebo bude viesť riadny usporiadaný život. V záujme maloletej je podať jej v tomto smere pomocnú ruku, keďže rodičia ani starí rodičia výchovu maloletej nezvládli. Z uvedených dôvodov súd návrhu vyhovel.

27. Súd súčasne konštatuje, že umiestnením maloletej v reedukačnom centre nie sú dotknuté rodičovské práva a povinnosti k maloletej, pričom ich výkon je obmedzený vo vzťahu k umiestneniu dieťaťa v zariadení. Rodičia majú právo na pravidelné informovanie sa o maloletej, ako aj na stretávanie sa s ňou za podmienok stanovených vnútornými predpismi zariadenia.

28. O trovách konania rozhodol súd s poukazom na ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne v 3 vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie a ide o rozhodnutie vo veciach starostlivosti o maloletého, styku s maloletým alebo inej ako peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. C.m.p.).